

Білоусов Євген Васильович

(письменник, громадський діяч)

Євген Васильович Білоусов народився 27 листопада 1952 року у Москві (Росія), в сім'ї військового юриста і інженера – будівельника. Раннє дитинство пройшло в Ізмайлово, згодом місцем служби батька став Дніпропетровськ. У старших класах серйозно захоплювався літературою, збирає свою домашню бібліотеку. В шкільні роки з'явилося перше громадське доручення – робота вожатим у молодших класах. Закінчив історичний факультет Дніпропетровського державного університету. Працював вчителем історії в школі, піонерським ватажком Міжнародного дитячого центру «Артек».

З 16 років почав друкуватися в обласних газетах «Днепровская правда» та «Прапор юності». У двадцятирічному віці написав свою першу книжку – літературознавчу розвідку «Дни проведенные у моря. Аркадий Гайдар в Крыму». Пише в жанрі біографічної прози для дітей.

Любов і захоплення до Криму надихнули на створення і реалізацію власного проекту видання історико-краєзнавчої серії для дітей молодшого шкільного віку «История Крыма для детей. Были. Легенды. Сказки». Серед них – «Сказка старого АЮ-Дага» (1995), «Княжна Добронравова - дочь рыбацкая» (1995), «Легенда об Узун-Сырте» (1994), «Как стало солёным море Черное» (1995), «Как человек в Крыму здоровье нашел» (1995), «Как вера Христа в Крым пришла» (1996), «Сказка о волшебном якоре и славном городе Феодосии» (1995), «Как Кирилл и Мефодий азбуку писали» (1996). У 1998 році за написання цієї серії письменникові було присвоєно звання лауреата Державної премії Автономної Республіки Крим.

Захоплюється польотами на безмоторних апаратах: планерах, парапланах, дельтапланах. З 1984 року працював директором коктебельського музею планеризму. Потім створив і очолив перший у світі музей дельтапланеризму у Феодосії. В кінці 80-х років коли народився новий авіаційний спортивний апарат – параплан, довелося освоїти нову спортивну дисципліну. Активно займається спортом, приймає участь у чемпіонатах України і міжнародних турнірах. З - під пера автора вийшло дві книжки про спорт: «Музей крылатых» (1991) і «Солнце над рингом».

Ще одне захоплення Євгена Васильовича – нумізматика, він збирає різні та рідкісні монети. Інтерес до таких монет і надихнув письменника на створення книжки про українську грошову одиницю – гривню. Книжка має назву «Оповідання про маленьку Копійку та велику Гривню» (2001). Вихід у світ цієї книжки став помітним явищем не лише в Україні. 2002 року книжка одержала найвищу світову

нагороду за кращі твори для дітей. Рішенням Міжнародної ради з дитячої та юнацької літератури (ІВВУ) її внесли до Особливого Почесного списку ім. Г.К. Андерсена.

Євген Білоусов пише книжки українською і російськими мовами. Окремі з них отримували різні нагороди на всеукраїнських і міжнародних конкурсах і виставках. За книжку «Тарасове перо» (2004) повість – казку про дитинство та юність Т.Г. Шевченка письменникові присвоєно звання лауреата найважливішої премії України у галузі дитячої літератури – Премії Кабінету Міністрів України ім. Л. Українки за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва 2005 року. За цю книжку в 2006 році Є. Білоусов вдруге стає лауреатом Державної премії Криму.

У кожному творі Євгена Васильовича відчувається любов до Батьківщини і гордість за неї. Завдяки творчим зусиллям та письменницькій інтуїції зумів знайти шляхи до дитячих сердець. Пише для них свої «історичні казки»: «Моя держава – Україна» (2004), «Славетні імена України» (2003), «Казки та легенди Криму» (2005), «Володимир святий – князь Київський» (1997), «Степан Руданський – поет і лікар» (2008), «Легенди Артека» (2002), «Лесина пісня» (2009), «Чарівна голка Віри Роїк» (2007), «Агатангел Кримський - учений та письменник» (2012), з яких читачі дізнаються багато цікавого, героїчного і таємничого з нашої великої історії.

У 2011 році письменник став лауреатом Національного конкурсу «Краща книга України-2011».

Письменник активно займається громадською роботою. Тривалий час керував секцією дитячої літератури Спілки письменників Криму. З 2000 року - голова оргкомітету Всеукраїнського фестивалю української книги «Феодосія», організатор літературних свят, конкурсів, фестивалів, конференцій, семінарів, «Днів Степана Руданського в Криму», майстер-класів. Персональні книжкові виставки автора більше 30 разів експонувалися у різних містах України.

Активно пропагує дитячі книжки і дитяче читання. 2 квітня 2006 року у Севастополі в дитячій бібліотеці №16 відкрито «Музей дитячих книжок Євгена Білоусова». Книги, документи, експонати музею, а їх зібрано вже більше 1000, допомагають у вихованні у дітей інтересу до історії Криму, рідного міста, держави.

За розвиток вітчизняної дитячої літератури, пропаганду української книги у 2006 році присвоєно звання «Заслужений діяч мистецтв Автономної Республіки Крим».

Твори

Лесина пісня : повість-казка про дитинство та юність Лесі Українки : [для серед. шк. віку] / Є. В. Білоусов ; передм. П. Мовчана ; худож. О. Хейлик. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2009. - 112 с. : іл.

Славетні імена Придніпров'я: наук.-попул. вид.: для серед. шк. віку / Є. В. Білоусов; худож. А. А. Рєпін. - Дніпропетровськ: Дніпрокнига, 2002. - 170 с. : ілюстр. - (Пізнавай і шануй свій край).

Славетні імена України: оповідання: для дітей серед. шк. віку / Є. В. Білоусов; передм. П.Мовчана. - К.: ВЦ "Просвіта", 2003. - 208 с.: ілюстр.

Славетні імена України: оповідання: для серед. шк. віку. Кн.2 / Є. В. Білоусов; худож. Є.В. Попов. - К.: Веселка: ВЦ "Просвіта", 2005. - 142 с.: ілюстр.

Тарасове перо: повість - казка про дитинство та юність Тараса Григоровича Шевченка: [для мол. шк. віку] / Є. В. Білоусов; передм. П. Мовчана; худож. О. Хейлик. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2010. - 112 с.: ілюстр.

Тарасове перо: повість-казка про дитинство та юність Тараса Григоровича Шевченка / Є.В. Білоусов; передм. П. Мовчана; худож. О. Хейлик. - К.: ВЦ "Просвіта", 2004. - 112 с.: ілюстр.

Література про життя та творчість

«Хотіла б я Піснею стати...»: сценарій літ. ранку за повістю Є. Білоусова «Лесина пісня» // Сучасна українська дитяча література: тематичні та жанрові особливості: метод. поради. – К., 2011. – С.21-25.

«Хотіла б я Піснею стати...»: сценарій літ. ранку за повістю Є. Білоусова «Лесина пісня» // Шкільна бібліотека. – 2011. - №11. – С. 45-46.

Головко Д. Володар «Чарівного Пера»: Євген Білоусов / Д. Головко // Початкова школа. – 2006. - №1. – С. 48-50.

Крим – край казок та легенд: літературна мандрівка за книгою Є. Білоусова «Казки та легенди Криму» // Шкільна бібліотека. – 2012. - №9-10. – С. 35-36.

Лауреати премії імені Лесі Українки: [Білоусов Євген – за книгу «Тарасове перо»] // Урядовий кур'єр. – 2006. – 20 квіт. – С. 4.

Пітюренко Л. А. «Славетні імена Придніпров'я (презентація книги Є. Білоусова) / Л.А. Пітюренко // Шкільний бібліотекар. – 2012. - №7. – С. 36-37.

Туровская Л. Можно ли вернуть счастливое детство?: [беседа с детским писателем Евгением Белоусовым] /Л. Туровская // Киевский вестник. – 2011. – 27 января. – С. 4.

Чарівне перо Євгена Білоусова: біобібліогр. розповідь для читачів мол. шк. віку / Нац. б-ка України для дітей; уклад. Н.О. Гамажан. – К., 2006. – 20 с..